

Doknr. i Barium 15781	Dokumentserie su/med	Giltigt fr o m 2020-02-15	Version 10
RUTIN Vårdhygien - Livsmedelshantering på vårdenhet			
Innehållsansvarig: Carin Lindén Gebäck, Sektionschef, Vårdhygien (carli20) Godkänd av: Jerker Isaksson, Chefläkare, Läkare onkologi (jeris) Denna rutin gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset			

Gäller även för Angereds Närsjukhus, Capio Lundby Närsjukhus, Carlanderska sjukhuset, Frölunda Specialistsjukhus, Habilitering och Hälsa samt Kungälv's sjukhus och är godkänd av respektive chefläkare. Kan även appliceras i primärvårds- och kommunal verksamhet i Göteborg och södra Bohuslän.

Revideringar i denna version

Ersätter tidigare version publicerad 2018-06-08. Branschriktlinje "Handbok för säker mat inom vård, skola och omsorg" (2009) från SKL har 2019-03-15 ersatts av webb-sidan "Offentlig säker mat" från SKR.

Syfte

Att säkerställa att livsmedel på vårdenhet hanteras på ett sådant sätt att de inte kontamineras eller att tillväxt av mikroorganismer kan ske och på så sätt orsaka livsmedelsburen smitta.

Ansvar för att organisera hantering av livsmedel är ett linjeansvar och ansvar på vårdenhet har vårdenhetschef eller motsvarande. Yrkesmässig livsmedelshantering regleras i lagar, förordningar och föreskrifter. Som stöd för tillämpning finns branschriktlinjen [Offentlig säker mat](#) (SKR) samt lokala sjukhusövergripande egenkontrollprogram, exempelvis [Egenkontroll av livsmedelshantering för vårdavdelningar inom SU](#). Tillsynsmyndighet för verksamheten i avdelningskök är Miljöförvaltningen.

Arbetsbeskrivning

Personal

- [Basala hygienrutiner](#)
- [Offentlig säker mat](#)
- Före all livsmedelshantering ska personal tvätta och desinfektera händerna
- För personal med genomgången magtarminfektion se [Lathund Vårdhygien – personalinfektioner](#)
- Personal som vårdar patient med [diarré](#) (enligt WHO's definition) och/eller kräkning ska inte hantera oförpackade livsmedel under aktuellt arbetspass

Patienter

- Patienter och närstående får inte vistas i vårdenhetens kök
- Patienter ska ges möjlighet och vid behov få hjälp att utföra handhygien före måltid. Se [Rena händer spelar roll](#). Använd gärna handsprit till exempel etanolbaserad våtservett

Livsmedelshantering

- Oförpackade livsmedel bör i första hand hanteras av kökspersonal utan patientkontakt, i andra hand avdelad personal som inte deltar i patientnära arbete under arbetspasset
- Finns inte särskilt avdelad personal hanteras oförpackade livsmedel, t ex beredning av smörgåsar, i början av arbetspasset, dvs. innan patientkontakt, för att undvika risk för kontaminering av livsmedel
- Bufféserving rekommenderas inte. Patienter och närstående ska serveras alla livsmedel
- Drycker för självservering kan stå framme förutsatt att
 - kalla drycker hålls kylda (t.ex. på kylplatta) och serveras från förpackning eller från kanna med lock
 - drycker som stått framme inte ställs tillbaka i kylskåp

Doknr. i Barium 15781	Giltigt fr.o.m 2020-02-15	Version 10
--------------------------	------------------------------	---------------

RUTIN Vårdhygien - Livsmedelshantering på vårdenhet

Ansvar

Linjechefer ansvarar för att denna rutin är känd och följs av alla medarbetare.

Uppföljning, utvärdering och revision

Avsteg från rutinen rapporteras i MedControl Pro eller i befintligt avvikelshanteringsystem.

Relaterad information

[Riktlinje Vårdhygien – Vård av patient med diarré](#)
[Lathund vårdhygien – definitioner i rutiner för virusgastroenterit](#)
[Rutin Vårdhygien – Basala hygienrutiner](#)
[Lathund Vårdhygien – personalinfektioner](#)
[Egenkontroll av livsmedelshantering för vårdavdelningar inom SU](#)
[Rena händer spelar roll](#)

Kunskapsöversikt

[Offentlig säker mat](#). Sveriges kommuner och regioner (SKR). Hämtat 2020-01-15.
[Livsmedelshygien – översikt](#). Vårdhandboken

Arbetsgrupp

Representanter arbetsgrupp Vårdhygien, Sahlgrenska Universitetssjukhuset:
Anette Kullgren, hygiensjuksköterska
Lotta Osbeck, hygiensjuksköterska

Godkänt av

Angereds Närsjukhus	Cornelia Bergdahl, chefläkare
Capio Lundby Närsjukhus	Ola Blomqvist, chefläkare
Carlanderska sjukhuset	Anders Bengtsson, chefläkare
Frölunda Specialistsjukhus	Anders Edebo, chefläkare
Habilitering och Hälsa	Anne-Berit Ekström, chefläkare
Kungälv's sjukhus	Jacob Wulfsberg, chefläkare
Sahlgrenska Universitetssjukhuset	Jerker Isacson, chefläkare